

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ МОВНОГО СПІЛКУВАННЯ

для студентів

спеціальності

231 Соціальна робота

освітньої програми

Соціальна педагогіка

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1532/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 2020 р.

Київ – 2020

Розробник:

Винар Валентина Іванівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Винар Валентина Іванівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2,5/75	
Курс	2	
Семестр	3-4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	1	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	30	45
Аудиторні	14	22
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	21
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розкрити психологічні механізми та закономірності процесу спілкування; сприяти оволодінню системою знань про форми види та функції спілкування; розширити навички ефективної комунікативної взаємодії у соціальному середовищі студентів, шляхом підвищення компетентності стосовно прийомів та методів ефективного спілкування.

Завдання: формування знань та вмінь студентів аналізувати внутрішньо-групові та індивідуальні особливості процесу спілкування, надавати консультативну допомогу з питань їх вирішення; проводити індивідуальну консультативну допомогу відносно індивідуальних проблем у спілкуванні;

В результаті вивчення предмету у студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- знання і вільне володіння термінологічною базою з наукової дисципліни;
- розуміння особливостей конфліктних ситуацій та знаходження шляхів, способів їх вирішення;
- усвідомлення тенденцій розвитку процесу міжособистісного спілкування у контексті розвитку сучасної культури;
- розуміння залежності характеру спілкування від індивідуально-психологічних особливостей та рівня розвитку групи;
- усвідомлення особливостей педагогічного, батьківського, ділового та побутового спілкування;
- уміння спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- здатність застосовувати теоретичні знання з психології спілкування у повсякденному житті.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

- застосовувати теоретичні знання з психології спілкування у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх професійної діяльності;
- аналізувати інформацію вербального та невербального спілкування;
- розпізнавати та інтерпретувати особливості міміки, жестів, рухів, пози тіла;
- переводити отриману інформацію в іншу знакову систему;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- аналізувати етапи та особливості ефективної комунікації;
- визначати залежність характеру спілкування від індивідуально-психологічних особливостей та рівня розвитку групи;
- розпізнавати особливості педагогічного, батьківського, ділового та побутового спілкування;
- застосовувати різні техніки психолого-педагогічного спілкування;
- володіти та вільно оперувати професійною термінологією, використовувати її в даній сфері практичної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		сем.	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальні тенденції розвитку та основні характеристики міжособистісного спілкування						
Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічний феномен	6	2				4
Тема 2. Спілкування як комунікація. Особливості невербальної комунікації.	8	2	2			4
Тема 3. Спілкування як сприймання людьми одне одного.	7	2	2			3
Тема 4. Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування.	7	2	2			3
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	28	8	6			14
Змістовий модуль 1. Особливості оволодіння педагогічним спілкуванням у навчально-виховному процесі						
Тема 1. Педагогічне спілкування, його структура, функції та стилі.	5	2				3
Тема 2. Особливості мовленнєвої та невербальної комунікації в педагогічній діяльності.	7	2	2			3
Тема 3. Види, форми, техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення.	8	2	2			4
Тема 4. Публічний виступ та ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога.	8	2	2			4
Тема 5. Етика психолого-педагогічного спілкування	7	2	2			3
Тема 6. Комунікативна компетентність, її розвиток в педагогічному спілкуванні.	8	2	2			4
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	43	12	10			21
Усього годин	75	20	16			35

* З урахуванням модульних контрольних робіт (4 години)

5. Програма навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні тенденції розвитку та основні характеристики міжособистісного спілкування.

Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічний феномен. (2 год).

Спілкування як психолого-педагогічний феномен. Характеристика основних підходів у визначенні феномену спілкування. Поняття міжособистісного спілкування. Види, функції та рівні міжособистісного спілкування. Структурний аналіз спілкування. Психологія мовного спілкування та її зв'язок з іншими науками.

Форми і види спілкування. Комунікативний, перцептивний, інтерактивний аспекти спілкування. Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, регуляційно-комунікативна, афективно-комунікативна. Суб'єкти спілкування. Види спілкування. Рівні спілкування: "індивід-індивід", "індивід-група", "група-соціум".

Характеристика примітивного, маніпулятивного, стандартизованого, конвенційного, ігрового, ділового та духовного рівнів. Аналіз етапів спілкування. Комунікативна задача. Комунікативні вміння. Особливості міжособистісного спілкування в соціально-педагогічному середовищі

Ключові слова. Спілкування, педагогічне спілкування, функції спілкування, види спілкування, вербальна комунікація, невербальна комунікація, рівні спілкування.

Основна література: 1, 3, 4. *Додаткова література:* 7, 9, 13, 14, 19, 20, 21.

Тема 2. Спілкування як комунікація. Особливості невербальної комунікації. (2 год).

Поняття про невербальні засоби комунікації. Значення і функції невербальної комунікації. Засоби невербальної комунікації і проблема інтерпретації невербальної поведінки. Правила невербальної комунікації.

Класифікація невербальних засобів спілкування: кінесика, такесика, проксемика, екстралінгвістика, просодика. Міміка у невербальному спілкуванні. Жести у невербальному спілкуванні. Пластична техніка (пантоміміка), емоційне забарвлення пластики, постави. Міжособистісний простір у спілкуванні. Характеристика зон спілкування: інтимної, особистої, персональної, соціальної та публічної. Умови «комфортного» спілкування. Візуальний контакт. Проблеми кодування та декодування невербальних повідомлень. Співвідношення вербальних та невербальних засобів спілкування.

Ключові слова. Невербальна комунікація, кінесика, паралінгвістика, екстралінгвістика, просодика, проксемика, ольфакторна система, міжособистій простір у спілкуванні, візуальна діагностика при спілкуванні.

Семінар 1. Спілкування як комунікація. Особливості невербальної комунікації. (2 год).

Основна література: 1, 3, 4. *Додаткова література:* 7, 9, 13, 14, 19, 20, 21.

Тема 3. Спілкування як сприймання людьми одне одного. (2 год).

Поняття соціальної перцепції. Механізми та ефекти міжособистісного сприймання. Феномен каузальної атрибуції. "Ефекти" сприйняття. Ефекти ореолу, новизни і первинності, стереотипізації, проєкції, хибної розшифровки. Візуальна психодіагностика. Основи фізіогноміки. Механізми соціальної перцепції. Види слухання. Слухання як активний процес. Причини викривлень інформації. Нерелекційне слухання. Релекційне слухання: з'ясування, перефразування, резюмування, емпатія у спілкуванні. Ідентифікація і рефлексія як механізми взаєморозуміння. Цілісне сприймання повідомлень. Основні тактики психологічного впливу. Характеристика міжособистісного пізнання. Психологічні основи і закономірності розуміння

Ключові слова. соціальна перцепція, егоцентризм, ідентифікація, рефлексія, емпатія, співчуття, співпереживання, «каузальна атрибуція», стереотипізація, ефект ореолу, ефект первинності, ефект новизни.

Семінар 2. Спілкування як сприймання людьми одне одного. (2 год).

Основна література: 1, 3, 4. *Додаткова література:* 1, 7, 9, 13, 14, 19, 20, 21.

Тема 4. Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування. (2 год).

Загальна характеристика взаємодії. Сценарії та механізм міжособистісної взаємодії. Поняття та характеристика впливу у міжособистісній взаємодії. Сумісність та спрацьованість. Психологічний клімат групи, та фактори які його зумовлюють. Поняття про утруднене спілкування та його прояви. Основні причини утрудненого спілкування. Деструктивне спілкування. Бар'єри спілкування, особливості їх виникнення і подолання. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях. Типологія конфліктів, їх причини і шляхи вирішення. Анатомія, структура, динаміка педагогічних конфліктів. Поведінка педагога у конфліктних ситуаціях.

Ключові слова. взаємодія, спільна діяльність, сумісність, спрацьованість, психологічний клімат групи, конфлікт, конфліктна ситуація, види конфліктів, бар'єри спілкування, інтеракція.

Семінар 3. Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування. (2 год).

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. *Додаткова література:* 3, 4, 7, 10, 11, 14, 19, 20, 21.

Змістовий модуль 2. Особливості оволодіння психолого-педагогічним спілкуванням.

Тема 1. Педагогічне спілкування, його структура, функції та стилі. (2 год). (2 год).

Поняття професійно-педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Структура педагогічного спілкування. Зміст понять «тезаурус», значення, смисл. Стилі педагогічного спілкування. Техніка спілкування. Типи педагогічного спілкування. Особливості імперативного (авторитарного), маніпулятивного та діалогічного спілкування. Особливості особистості маніпуляторів та актуалізаторів. Емпатія та рефлексія в педагогічному спілкуванні.

Врахування вікових, гендерних та індивідуально-психологічних особливостей в процесі педагогічного спілкування. Вплив спілкування на розвиток особистості. Вплив темпераменту на спілкування. Спілкування, здібності і характер. Спілкування та індивідуальні якості особистості.

Ключові слова. Емпатія, рефлексія, професійно-педагогічного спілкування, імперативне, маніпулятивне і діалогічне спілкування, «тезаурус».

Основна література: 1, 2, 3, 4. *Додаткова література:* 1, 2, 8, 10, 12, 13, 15, 21.

Тема 2 Особливості мовленнєвої та невербальної комунікації в педагогічній діяльності. (2 год).

Загальна характеристика засобів спілкування. Вербальні засоби спілкування. Особливості вербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні. Мовна комунікація: структура і функції. Поняття мови та мовлення. Мова як провідний спосіб передачі інформації. Розмовна мова, літературна мова. Штучні мови. Усна мова. Письмова мова. Внутрішнє мовлення. Діалогічне та монологічне мовлення. Функції мовлення. Монологічна та діалогічна вербальна комунікація.

Схема комунікативного акту. Поняття про кодування. Декодування. Зворотний зв'язок: структура, функції. Стратегія і тактика мовленнєвого спілкування. Бар'єри у вербальній комунікації. Поняття про активне слухання: прийоми та правила активного слухання. Стилі слухання і зворотний зв'язок у міжособистісному спілкуванні.

Значення і функції невербальної комунікації. Засоби невербальної комунікації і проблема інтерпретації невербальної поведінки. Правила невербальної комунікації.

Ключові слова. Мова, мовлення, зворотній зв'язок, код, декодування, адресат, адресант, текст, контекст, рефлексивне та нерелфлексивне слухання, види мовлення, вербальні засоби спілкування, невербальна комунікація, кінесика, паралінгвістика, екстралінгвістика, просодика, проксемика, ольфакторна система.

Семінар 1. Особливості мовленнєвої та невербальної комунікації в педагогічній діяльності. (2 год).

Основна література: 1, 3, 4. *Додаткова література:* 7, 9, 13, 14, 19, 20, 21, 22.

Тема 2. Види, форми, техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення. (2 год)

Поняття про техніки спілкування. Комунікативні вміння педагога. Педагогічна техніка як організація поведінки викладача. Внутрішня техніка: формування вмінь психотехніки, розвиток уяви, управління емоційним станом, контроль фізичного стану організму, виховання оптимізму і впевненості. Зовнішня техніка як культура професійно-педагогічного спілкування. Педагогічний вплив. Види і техніка постановки питань. Емпатичне та директивне спілкування.

Розпізнавання та нейтралізація технік спілкування, що використовуються з маніпулятивною метою. Діалогічне і монологічне педагогічне спілкування. Повідомлення. Доповідь. Лекція. Психологічні закони організації навчальної інформації. Передача інформації під час діалогу. Спілкування під час активних методів навчання: ігор, диспутів, дискусій. Індивідуальна бесіда як форма ділового спілкування. Особливості спілкування по телефону в професійній діяльності. .

Ключові слова. Емпатичне і директивне спілкування, бесіда, диспут, дискусія, діалог, повідомлення, лекція, доповідь, техніки спілкування.

Семинар 2. Види, форми, техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення. (2 год).

Основна література: 1, 2, 3, 4. *Додаткова література:* 1, 2, 8, 10, 12, 13, 15, 21.

Тема 3. Публічний виступ і ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога. (2 год).

Риторичні навички та вміння викладача. Особливості підготовки до публічного виступу. Види підготовки. Встановлення контакту з аудиторією. Засоби підвищення ефективності взаємодії зі слухачами. Значення зворотного зв'язку у спілкуванні. Використання мовних засобів у налагодженні зворотного зв'язку. Особливості візуального сканування. Поняття про активне слухання: прийоми та правила активного слухання. Проблеми взаємодії викладача та аудиторії

Етапи підготовки і проведення публічного виступу. Техніки ведення ділових бесід та переговорів. Народи. Брифінг. Прес-конференція. Інтерв'ю. «Круглий стіл». Промова як жанри ділового спілкування соціального педагога.

Ключові слова. Риторика, ораторське мистецтво, активне слухання, публічний виступ, нарада, брифінг. прес-конференція, інтерв'ю. «круглий стіл», промова.

Семинар 3. Публічний виступ і ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога. (2 год).

Основна література: 1, 2, 3, 4. *Додаткова література:* 1, 2, 8, 10, 12, 13, 17, 18.

Тема 4. Етика психолого-педагогічного спілкування. (2 год).

Поняття культури спілкування. Етична сторона спілкування. Етика - як наука. Мораль і моральність – сутність та поняття. Етикет – сутність та поняття. Історія етики та етикету. Види етикету. Протокол. Організація навчання етиці та етикету. Етика та етикет в міжособистісній комунікації. Основні принципи етикету.

Культура спілкування у педагогічному колективі. Правила професійно-педагогічного етикету. Культура педагогічної комунікації. Особливості міжособистісної взаємодії в педагогічному середовищі. Форми міжособистісної взаємодії в освітянському середовищі.

Ключові слова. Культура спілкування, етика, етикет, мораль, моральність, правила професійно-педагогічного етикету, принципи етикету.

Семинар 4. Етика психолого-педагогічного спілкування. (2 год).

Основна література: 1, 2, 3, 4. *Додаткова література:* 1, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 19, 20.

Тема 5. Комунікативна компетентність, її розвиток в педагогічному спілкуванні. (2 год).

Поняття комунікативної компетентності. Компетентність у здійсненні перцептивної, комунікативної та інтерактивної функцій спілкування; компетентність у реалізації суб'єкт-суб'єктної взаємодії з партнерами по спілкуванню. Структура комунікативної компетентності: пізнавальний, поведінковий і емоційний компонент.

Розвиток компетентності у спілкуванні за допомогою соціально-психологічного тренінгу. Елементи тренінгу спілкування (комунікативні, інтерактивні, перцептивні). Різноманіття форм тренінгу: тренінг партнерського спілкування, тренінг сенситивності, тренінг ділового спілкування, тренінг спілкування в багаточисленній групі. Класифікація тренінгу спілкування.

Семинар 5. Комунікативна компетентність, її розвиток в педагогічному спілкуванні. (2 год).

Ключові слова. Комунікативна компетентність, комунікативні уміння; тренінг партнерського спілкування, тренінг сенситивності, ділового спілкування, тренінг спілкування в багаточисленній групі, емпатія, рефлексія, структура тренінгу, види тренінгу спілкування.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5. *Додаткова література:* 2, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 22.

6. Контроль навчальних досягнень.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за VI семестр.

Вид діяльності студента	максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	6	6
Відвідування семінарів	1	3	3	5	5
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом			77		91
Максимальна кількість балів: 168					
Розрахунок коефіцієнта: 1,68					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань. Самостійна робота включає опрацювання даних питань та їх конспектування.

Самостійна робота.

Змістовий модуль 1. Загальні тенденції розвитку та основні характеристики міжособистісного спілкування

Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічний феномен.

1. Спілкування і індивідуальні якості особистості. Вплив темпераменту на спілкування.
2. Толерантність - ціннісна й поведінкова складова особистості в процесі спілкування.

Тема 3. Спілкування як комунікація. Особливості невербальної комунікації.

1. Розкрийте особливості поняття «проксеміка», дайте характеристику зонам міжособистісного спілкування. Міміка та жести в роботі педагога.
2. Охарактеризуйте особливості невербальної комунікації в різних країнах світу.

Тема 4. Спілкування як сприймання людьми одне одного.

1. Поняття міжособистісної атракції. Закони, зовнішні і внутрішні фактори атракції.
2. Способи ефективного спілкування Д.Карнегі,

Тема 5. Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування.

1. Маніпуляція у соціально-педагогічному спілкуванні. Поняття про маніпуляцію та маніпулятора. Види маніпуляторів в теорії Е. Шостром
2. Конфлікти в педагогічній діяльності: причини виникнення та шляхи подолання.

Змістовий модуль 2. Особливості оволодіння психолого-педагогічним спілкуванням.

Тема 1. Педагогічне спілкування, його структура, функції та стилі.

1. Субординація в педагогічному спілкуванні: поняття, умови використання.
2. Роль установки у сприйманні при спілкуванні. Стереотипи у педагогічному спілкуванні та їх загальні характеристики.

Тема 2. Особливості мовленнєвої комунікації в педагогічній діяльності

1. Охарактеризуйте морально-психологічні якості особистості вчителя як передумови педагогічного такту.
2. Проаналізуйте особливості імперативного, маніпулятивного, діалогічного спілкування, визначте умови їх ефективності та роль в педагогічному спілкуванні.

Тема 3. Види, форми, техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення.

1. Засоби впливу у педагогічному спілкуванні, їх загальна характеристика. Когнітивні, емоційні, поведінкові засоби педагогічного впливу.
2. Гуманістичне спілкування, його принципи (за К.Роджерсом).

Тема 4. Публічний виступ та ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога.

1. Охарактеризуйте особливості публічного виступу.
2. Підготуйте самопрезентацію і публічний виступ на тему: «Моя соціально-комунікативна компетентність».

Тема 5. Етика психолого-педагогічного спілкування.

1. Опишіть правила професійно-педагогічного етикету.
2. Розкрийте поняття «імідж». Охарактеризуйте імідж педагога: його складові та моделі поведінки.

Тема 6. Комунікативна компетентність, її розвиток в педагогічному спілкуванні.

1. Розкрийте особливості тренінгу спілкування.
2. Підготуйте тренінг з розвитку навиків невербального спілкування.

6.2. Загальні критерії оцінювання самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів включає опрацювання даних питань та їх конспектування. Оцінювання за тему здійснюється за 5-бальною шкалою.

При оцінюванні студента за тему враховується опрацювання ним усіх питань з даної теми. При визначенні кількості балів за тему викладач керується такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
4	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. У відповідях допущені несуттєві помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
3	Студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти й події, робити висновки, але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
2	Оцінюється завдання, що містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення.
1	Оцінюється завдання, що містять знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень, що відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка, виконання певної навчальної дії.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Модульний контроль проводиться в письмовій формі і містить 25 різних за формою тестів. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Зарахування залікових модулів здійснюється за результатами поточного і модульного контролю якості знань студента протягом навчального року, якщо він виконав всі види навчальної роботи, передбачені навчальною програмою, без порушення встановлених термінів, успішно пройшов модульний контроль і набрав кількість балів, яка відповідає позитивній підсумковій семестровій модульній оцінці.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання за 100-бальною шкалою.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Психолого-педагогічні основи мовного спілкування».

Разом: 75 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 16 год.,

модульний контроль - 4 год., самостійна робота – 35 год.

Модулі	Змістовий модуль I.					Змістовий модуль II.				
	Загальні тенденції розвитку та основні характеристики міжособистісного спілкування					Особливості оволодіння педагогічним спілкуванням у навчально-виховному процесі				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	Спілкування як психолого-педагогічний феномен	Основні характеристики спілкування	Спілкування як комунікація. Особливості мовленнєвої та невербальної комунікації.	Спілкування як сприймання людьми одне одного.	Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування.	Педагогічне спілкування, його структура, функції та стилі.	Майстерність педагогічного спілкування	Техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення.	Публічний виступ та ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога.	Етика психолого-педагогічного спілкування
Теми практичних занять		Основні характеристики спілкування	Спілкування як комунікація. Особливості мовленнєвої та невербальної комунікації.	Спілкування як сприймання людьми одне одного.	Спілкування як взаємодія. Розвиток міжособистісного спілкування.		Майстерність педагогічного спілкування	Техніки педагогічного спілкування, їх характеристика і призначення	Публічний виступ та ораторське мистецтво в діяльності соціального педагога.	Етика психолого-педагогічного спілкування
Самостійна робота	Табл. 6					Табл. 6				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1					Модульна контрольна робота 2				
Підсумковий контроль	Залік									

8. Рекомендована література

Базова:

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація / Н. П. Волкова // Навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с.
2. Етика ділового спілкування: навч.посібник / В. Г. Воронкова, А. Г. Беліченко, В.В. Мельник. - Львів: Магнолія 2017. - 312 с.
3. Мовленнєва комунікація [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. - Вид. 2-ге, випр. та допов. - К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. - 458, [8] с.
4. Психологія спілкування [Текст]: навч. посіб. / [Л. О. Савенкова та ін.]; за заг. ред. Л. О. Савенкової; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ: КНЕУ, 2015 - 309 с
5. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів: навчальний посібник для ВНЗ / Т.П. Яхно, І.О. Куревіна; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Львівська комерційна академія". – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 176 с.

Допоміжна:

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я. Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О.О. Авраменко. – Івано-Франківськ, «Лілея НВ», – 2015. – 160 с.
2. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: [підручник] / Н. Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2004. – 380 с.
3. Долинська, Л. В. Психологія конфлікту: навч. Посібник/ Л. В. Долинська, Л.П. Матяш-Заяц. – К.: Каравела, 2010. – 304 с.
4. Дейл Карнегі. Як завойовувати друзів та впливати на людей. — Харків: ВАТ "Харків, книж. ф-ка ім. М. В. Фрунзе", 2005.
5. Ділове спілкування [Текст]: навч. посіб. / Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Слободянюк О.М.; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2015. - 127 с.
6. Етика ділового спілкування: [Навч. метод. посіб. для студ. ВНЗ.] / Харченко С. Я., Краснова Н. П., Юрків Я. І.; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – Луганськ.: Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 507с.
7. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. / Л.В. Засекіна, Т.В. Пастрик. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013 – 184 с
8. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування викладача: теоретико-методичний аспект. Моноррафія. – К.: «Видавництво Ліра - К», 2016. – 600с.
9. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навчальний посібник. – Х.: НФаУ, 2011. – 132 с.
10. Кручек В.А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування: навчальний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2010. – 273 с.
11. Ложкін Г.В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навч. посібник. — К.: ВД "Професіонал", 2006.
12. Максименко С.Д., Забродський М.М. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). С.Д. Максименко, М.М. Забродський– К., 2005.
13. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2010. –528с.
14. Основи міжособистісного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. пед. навч. закл / уклад. Л.В. Любчак. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2012. – 158 с.

15. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник / О.М. Отич. — Кіровоград: 2014. — 208 с
16. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Розширене видання/ Пер. з англ. — К: ТОВ "Компанія ОСМА", 2015. — 416с.
17. Практикум з риторики: [навч. посіб.] / Н. В. Кавера. — К.: Кондор- Видавництво, 2015. - 178 с.
18. Прищак, М. Д. Етика та психологія ділових відносин: навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. — Вінниця: ВНТУ, 2016. — 151 с.
19. Психологія: практикум [Текст]: навч. посіб. / Столяренко О. Б.; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ф-т корекц. та соц. педагогіки і психології, Каф. психології освіти. - Кам'янець-Подільський 2015. - 223 с.
20. Філоненко М.М. Психологія спілкування: Підруч. для вищ. навч. закл./ М.М.Філоненко. - К.: Центр учбової літератури, 2008.-224 с.
21. Филипчук, В. С. Спілкування як соціально-педагогічна взаємодія [Текст] : навч.-довідк. посіб./ В.С.Филипчук ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Чернівці: Рута, 2001. - 95 с.
22. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / О.В. Яшенкова. — К.: ВЦ «Академія», 2010. — 312 с.